

**AFYONKARAHİSAR İLİ RİSKLİ YAŞAM
ŞARTLARINDA KORUMA
ÖNLEME VE MÜDAHALE HİZMETLERİ ,
EĞİTİM ORTAMLARINDA
ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
İL EYLEM PLANI
(2006 - 2011+)**

AMAÇ

Güvenli eğitim ortamı sağlayacak yönetim süreçlerinin işletilmesi.

GEREKÇE

Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında, eğitim ortamları ve çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, onarıcı, barışçıl ve destekleyici hale getirilmesinde yönetsel süreçler belirleyicidir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve şiddete etkili müdahale konusunda yönetsel süreçlerin etkili bir şekilde işletilmesi gerekmektedir.

Şiddet konusunda ele alınan öğrenci, öğretmen, aile, yakın çevre gibi unsurların uyumlu ve eş güdüm içinde çalışması için kalıcı yönetim anlayışının güçlendirilmesi bir zorunluluktur. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademedeki yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılması açısından önemlidir.

STRATEJİLER

- 1) Şiddetin önlenmesi konusunda anlayış geliştirmek
- 2) Önleyici rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ağırlık vermek
- 3) Şiddetin önlenmesi konusunda öğrencilerimizi ve okul meclisimizi harekete geçirmek
- 4) Veli toplantılarımızda ve velilerle olan ilişkilerimizde aile içi şiddetin olumsuz etkileri konusunda velileri bilinçlendirmek
- 5) Öğrencilerimizin enerjilerini ilgi ve yetenekleri doğrultusunda harcayabilecekleri sportif, sosyal ve kültürel ders dışı etkinliklerin sayısını ve çeşidini artırmak
- 6) Zararlı alışkanlıklar ile ilgili her koşul ve şartta bilgilendirmeler yapmak
- 7) Öğrencilerimizde öfke denetimi, arabuluculuk, çatışma çözme becerileri konusunda şiddete alternatif bilgi ve beceriler geliştirici çalışmalara yapmak

İL YÜRÜTME KURULU

- a) İl eylem planının hazırlanması,
- b) Kurumlar arasında eş güdüm sağlanması,
- c) Her kurul üyesinin, bağlı bulunduğu kurumunu ilgilendiren çalışmalarını organize etmesi ve koordinasyonu sağlanması,
- d) Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi, geliştirilmesi.

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İl yürütme kurulu 3 ayda bir toplanır. Kurulun sekretarya hizmetleri milli eğitim müdürlüğü tarafından yürütülür.

İl düzeyinde koordinasyon Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sağlanır. Bu kapsamda görevleri şunlardır:

- İlgili müdür yardımcıları/şube müdürleri, maarif müfettişleri kurul başkanı, ilçe milli eğitim müdürleri, eğitim öğretim kurumları müdürlerinin Eylem Planı hakkında bilgilendirilmesi ve görevlendirilmesi,
- Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, buna paralel olarak teknik danışmanlık hizmeti sağlanması,
- Yürütülecek çalışmalarda teknik ve danışmanlık hizmeti sağlayacak R.A.M.' ların donanım, personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi,
- İzleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması,
- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi ve sonuçlarının raporlaştırılarak İl Yürütme Kuruluna sunulması ve Milli Eğitim Bakanlığına ulaştırılması.

İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İlçe düzeyindeki koordinasyon İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sağlanır. Bu kapsamda görevleri şunlardır:

- İlgili müdür yardımcıları/şube müdürleri, okul / kurum müdürleri, Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürünün okul eylem planının nasıl oluşturulması gerektiği hakkında bilgilendirilmesi ve görevlendirilmesi,
- Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi buna paralel olarak teknik ve danışmanlık hizmeti verilmesi,
- Yürütülecek çalışmalarda teknik ve danışmanlık hizmeti sağlayacak R.A.M.' ların donanım, personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi,
- İzleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması,
- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi ve sonuçlarının raporlaştırılarak İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ulaştırılması

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ (RAM)

Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü il eylem planı ve kararları doğrultusunda aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) RAM düzeyinde çalışmalarını yürütecek çalışma ekibinin oluşturulması,
- b) Mevcut programların (Örnek: “Hayata sahip çıkma, psikososyal koruma, önleme ve müdahale programları ile Temel Önleme Programları) ve bu kapsamda hazırlanacak programların, eylem planlarının yürütülmesinde ihtiyaç duyulması halinde öğretmenlere teknik ve danışmanlık desteği verilmesi,
- c) Çalışma bölgesinde rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı olmayan okul/kurumlara verilecek eğitim çalışmalarını ekipler aracılığı ile ulaştırılmasının sağlanması,
- d) Öğrencilerin gerektiğinde ilgili sağlık ve sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilmesi ve koruma kararının alınması amacıyla ilgili birimlerle iş birliği yapılması,
- e) Meslektaş desteği sağlamak amacıyla psikolojik danışmanlar arasında toplantı düzenlenmesi

OKUL/KURUM MÜDÜRLÜKLERİ

Merkezi ve il eylem planları çerçevesinde, okul/kurum müdürlükleri aşağıdaki görevleri yerine getirir.

1. Okul müdürünün başkanlığında, bir müdür yardımcısı, bir rehber öğretmen / psikolojik danışman, bir öğretmen, bir öğrenci temsilcisi ve okul aile birliği başkanının yer aldığı okul/kurum çalışma ekibinin oluşturulması, okul/kurum personelinin konuyla ilgili görev ve sorumluluklarının tanımlanması,
2. Okul/kurum düzeyinde uygulanacak Okul/Kurum Eylem Planının hazırlanması ve bu planın Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne gönderilmesi,
3. Okul/Kurum Eylem Planının geliştirilmesi ve uygulanmasında, okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisi, şube, branş, ve zümre öğretmenleri, yönetim, öğrenci temsilciliği ve okul/aile birliği arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,

4. İl / İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün eşgüdümünde sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim kurum ve kuruluşlarının desteklerinin alınması.
5. İl/ilçe Eylem Planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi-Rehberlik ve Araştırma Merkezi ile koordineli olarak okul/kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortam personelin görevlendirilmesi, toplantıların düzenlenmesi hususlarında her türlü kolaylığın sağlanması,
6. Şiddete neden olabilecek risk faktörlerini, okuldaki akran ilişkilerinin ve çevre özelliklerinin dikkate alınarak belirlenmesi ve bu faktörleri ve/veya etkileri en aza indirecek tedbirlerin alınması,
7. Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinlikleri bütünleştirilerek okulda olumlu psikolojik ortamın oluşturulması,
8. Okul/kurum içinde eylem planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarının uygulamada karşılaşılan sorunlar ve öneriler ile birlikte Ocak ve Haziran ayı içerisinde Afyonkarahisar Rehberlik ve Araştırma Merkezi web sitesinde bulunan online işlemler bölümüne raporların işlenmesi.

.....ANAOKULU/ İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 1: YÖNETİM SÜREÇLERİ				
AMAÇ: GÜVENLİ EĞİTİM ORTAMINI SAĞLAYACAK YÖNETİM SÜREÇLERİNİN İŞLETİLMESİ				
GEREKÇE: Eğitim ortamında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında, eğitim ortamları ve çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, barışçıl ve destekleyici hale getirilmesinde yönetsel süreçler belirleyicidir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve şiddete etkili müdahale konusunda yönetsel süreçlerin etkili bir şekilde işletilmesi gerekmektedir. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademedeki yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılmasının açısından önemlidir.				
STRATEJİLER: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamalarının geliştirilmesi Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında katılımcı ve işbirliğine dayalı yönetim anlayışının güçlendirilmesi Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması				
ÇIKTILAR: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamaları Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında işlevsel örgütlenme modeli Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında etkili iletişim ağı				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Eğitim ortamlarında şiddetin hiçbir türüne izin vermeyen okul politikasının oluşturulması ve benimsenmesi	Eylül-2017	Çalışma Ekibi	
2	Şiddetin önlenmesine yönelik bir okul ekibinin oluşturularak okul eylem planının hazırlanması	Eylül-2017	Çalışma Ekibi	
3	Karar verme sürecinde öğrenci, aile ve öğretmenlerin tam katılımının sağlanması	Ekim-2017		
4	Okul ve sınıf kurallarının tam katılım ile hazırlanarak herkesin görebileceği yerlere asılması	Ekim-2017	Sınıf Öğretmenleri	
5	Eğitim ortamlarında çalışanların iş analizleri ve görev tanımlarının yapılması	Ekim-2017	Çalışma Ekibi	
6	Kriz müdahale ekiplerinin kurulması ve eğitimlerinin planlanması(intihar, kaza, afet, şiddet olayı ile ilgili ekip)	Ekim-2017	Çalışma Ekibi	
7	Okul idaresi ve öğretmenlere, şiddet ve şiddet türleri hakkında ortak ve tutarlı bir anlayış geliştirmek için şiddeti tanıma, önleme ve müdahaleye yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak	Ekim-2017	Okul idaresi/ Rehber Öğretmen	
8	Velileri bilgilendirme amaçlı bilgilendirme mektuplarının (şiddet ve önlenmesi) hazırlanması	Ekim/Kasım 2017	Okul idaresi/Okul Aile birliği	
9	Okuldan kaçma ve önlenmesine yönelik aileleri bilgilendirici broşür hazırlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
10	Eğitim ortamında "Biz Bilinci"ni geliştirecek faaliyetlerin düzenlenmesi(toplantı-yemek vb.)	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
11	Mevzuat hakkında bilgilendirme çalışmaları	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
12	Birimlerin günlük, haftalık, aylık denetimlerinin planlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
13	Okul giriş-çıkışlarının kontrol altına alınması (okul güvenliğinin sağlanması)	Yıl Boyunca	Okul idaresi	Tüm okul Personeli
14	Gerektiğinde "İl/İlçe Krize Müdahale" ve "Psikososyal Müdahale Ekibi" ile işbirliği sağlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
15	...			

.....ANAOKULU/ İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 2: ÖĞRETMENLER VE YÖNETİCİLER				
AMAÇ: ÖĞRETMENLERDE VE YÖNETİCİLERDE ŞİDDET İÇERİKLİ DAVRANIŞLARIN ÖNLENMESİ				
GEREKÇE: Öğretmenler ve yöneticiler, eğitim ortamlarında yaşanan şiddetin mağduru ya da kaynağı olabilmektedir. Bu nedenle, eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi açısından yürütülecek faaliyetlerin odağına öğretmen ve yöneticilerin yerleştirilmesi gerekmektedir. Öğretmen ve yöneticiler eğitim ortamlarında öğrenciler için önemli bir rol modelidir. Öğretmen ve yöneticiler, şiddetten uzak bir eğitim ortamının sağlanmasında taşıdıkları önem nedeniyle öncelikli olarak ele alınması gereken aktörlerdir.				
STRATEJİLER: Öğretmen ve yöneticilerin eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasındaki katkılarının performans değerlendirmesinde politika haline getirilmesi Merkezi ve yerel düzeyde eğitim, materyal, eğitsel yönetim (süpervizyon) desteği sağlanarak öğretmen ve yöneticilerin kapasitelerinin artırılması				
ÇIKTILAR: Şiddeti eğitim, disiplin ve sorun çözme aracı olarak kullanmayan öğretmen ve yöneticiler Eğitim ortamlarında ve dersliklerde öğrenciler üzerinde etkin denetim ve gözetim sağlayan öğretmenler ve yöneticiler Mesleki motivasyonları ve iş doyumları artırılmış öğretmenler ve yöneticiler Genel pedagojik formasyon yanında alana yönelik pedagojik formasyonu yeterli öğretmen ve yöneticiler Öğretmenler ve yöneticiler için şiddetin azaltılmasına yönelik belirlenmiş performans kriterleri				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Yönetici ve öğretmenlerde, şiddet ve şiddet davranışları hakkında tutarlı bir anlayışın geliştirilmesi	Eylül-2017	Çalışma Ekibi	
2	Şiddete ilişkin yapılacak araştırmalarla ilgili formların eksiksiz olarak doldurulması	Yıl Boyunca	Tüm Öğretmenler	
3	Yönetici ve öğretmenlerin okul ve sınıf yönetimi, problem çözme, çatışma yönetimi, arabuluculuk, iletişim becerileri, öfke denetimi, olumlu disiplin yöntemleri vb. konularda beceri kazanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
4	Öfke yönetimi, stresle başa çıkma vb. durumlar için psiko-sosyal destek alınmasının sağlanması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	Rehber Öğrt.
5	Öğretmenlere şiddeti tanıma, önleme ve müdahaleye yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
6	Okulda risk faktörlerinin belirlenmesi(Parçalanmış aile, aile içi şiddet, çalışan çocuklar vb.)	Kasım 2017	Çalışma Ekibi	
7	Sportif faaliyetlerin artırılması ve öğrencilerin bu faaliyetlere katılımının sağlanması	Yıl Boyunca	Beden Eğitimi öğretmeni	Mahalli idareler/G.Spor İl Md. vb
8	Öğrencileri tanıyabilmek için ev ziyaretlerinin planlanması ve yapılması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	Okul İdaresi
9	Çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgi desteğinin sağlanması	Yıl boyunca	Rehber Öğretmen	
10	Öğrencilerin yaş dönemleri doğrultusunda gelişim özellikleri, karşılaşılan sorunlar ve müdahale konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi	Yıl boyunca	Rehber Öğretmen	
11	Afyonkarahisar RAM Müdürlüğü'nden ihtiyaç duyulan konularda bilgi almak	Yıl boyunca	Çalışma Ekibi	Afyonkarahisar RAM
12	...			
13	...			
14	...			
15	...			

.....ANAOKULU/ İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 3: ÖĞRENCİ				
AMAÇ: ÖĞRENCİLERDE ŞİDDET İÇERİKLİ DAVRANIŞLARIN AZALTILMASI				
GEREKÇE: Öğrencilerin şiddet içerikli davranışlar sergilemesinin en önemli nedenlerinden biri problemlerle başa çıkma becerilerindeki yetersizlikler diğeri de olumsuz çevre koşullarıdır. Temelde öğrenciyi ve ailesini güçlendirerek çevrenin olumsuz etkisini azaltmak mümkündür. Öğrencinin sağlıklı gelişiminin desteklenmesi, farkındalıklarının artırılması, sorunlarla baş etme ve yaşam becerilerinin geliştirilmesi ile şiddet içerikli davranış sergileme riskine ve bu riski oluşturan faktörlere karşı etkili önlemler almak mümkündür.				
STRATEJİLER: Var olan program ve projelerin eşgüdüm içerisinde yürütülmesi, bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve deneyimlerin paylaşılması Temel önleme, koruma ve müdahale hizmetlerinin tüm öğrencilere ulaştırılması Risk altındaki tüm çocukların tespitinde ve onlara verilecek hizmetlerde bütüncül bir yaklaşımın izlenmesi				
ÇIKTILAR: Şiddet içerikli davranışlar hakkında farkındalıkları geliştirilmiş öğrenciler Kendini koruma, şiddetle baş etme ve şiddet içerikli davranışları en aza indirmeye yönelik beceriler kazanmış öğrenciler Madde bağımlılığından korunma konusunda bilinçlendirilmiş öğrenciler				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Okul öğrenci meclisi, şiddeti önleme komisyonunun oluşturulması	Ekim-2017	Okul İdaresi	
2	Okul öğrenci kurulunun bilgilendirilmesi, konu hakkında toplantılar düzenlenmesi	Kasım- 2017	Okul İdaresi	
3	Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasına yönelik hazırlanan, okul rehberlik planında yer alan okul ve sınıf etkinliklerinin uygulanması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
4	Öğrenciler için boş zamanlarını değerlendirme çizelgelerinin oluşturulması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
5	Riskli davranışlar konusunda farkındalık yaratma ile ilgili programların(Hayata sahip Çıkmak vb) uygulanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
6	Öğrencilerin şiddete ilişkin tutum ve davranışları ile baş etme mekanizmalarına ilişkin araştırma/değerlendirme formlarının eksiksiz bir biçimde doldurulması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
7	Dünya Çocuk Hakları Bildirgesinin incelenmesi ve pano çalışmalarının yapılması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmeni	
8	Üst sınıflarla okula yeni başlayan öğrencilerin doğru iletişim kurmalarını sağlamaya dönük çalışmalar yapılması	Eylül-2017	Çalışma Ekibi	
9	Okulun çeşitli yerlerine istek ve müracaat kutularının konularak öğrenci görüşlerinin alınması	Yıl Boyunca		
10	Okul, çevre, öğretmen ve ailelerinden beklentileri hakkında anket çalışmasının yapılması	Kasım 2017	Rehber Öğretmen	
11	Çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgi desteği sağlanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
12	Akran arabaluculuğu ile ilgili öğrencilerle çalışmalar yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
13	Akran ilişkilerini geliştirme çalışmalarının yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
14	İhtiyaç duyan öğrencilere yönelik atılganlık eğitimi, öfke yönetimi, çatışma çözme becerileri gibi çalışmaların yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
15	Devamsızlık nedenleri konusunda araştırma yapılması, devamsızlığı fazla olan öğrencilere gerekli desteğin sağlanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	

.....ANAOKULU/ İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 4: EĞİTİM ORTAMI VE ÇEVRESİ

AMAÇ: EĞİTİM ORTAMININ FİZİKSEL VE SOSYAL ÇEVRESİNDE ŞİDDETİN AZALTILMASI VE ÖNLENMESİ

GEREKÇE: Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesi eğitim açısından istenilen bir durumdur. Bu bağlamda eğitim ortamının sosyal çevresi ile olumlu etkileşim içerisinde olması eğitim ve öğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi, şiddetin önlenmesi ve azaltılması sürecinde büyük önem taşır. Öncelikle çevresindeki sosyal aktivitelerin artırılması, çevre ile bütünleşmesi yoluyla eğitim ortamları cazibe merkezleri haline gelecektir.

STRATEJİLER: Eğitim ortamları ve çevresinde güvenliğin sağlanması
Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesini sağlayacak, eğitimde niteliği arttıracak okul gelişim modellerinin yaygınlaştırılması
Diğer sektörler ve kuruluşlarla işbirliği yapılması
Eğitim ortamı ve çevresinde olumsuz grup ve kişilerin yapılanmasının engellenmesi

ÇIKTILAR: Cazibe merkezi haline gelmiş eğitim ortamları.
Güvenliği arttırılmış eğitim ortamları
Eğitim ortamları çevresinde öğrencilerin kolaylıkla ulaşabileceği sosyal etkinlik mekanları

S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Kampanyalar (Örneğin; “Bizim okulumuzda şiddet yok”.) düzenlemek	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	Okul Aile Birliği
2	Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerle desteklenmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
3	Öğrencide “Biz Bilinci”nin gelişmesini sağlayıcı faaliyetlerin düzenlenmesi(Eski mezunlarla buluşma vb.)	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
4	Öğretmen, öğrenci ve velilerin yakın çevredeki olumsuz kişi ve grupların etkileri hakkında bilgilendirilmesi	Kasım-Mart	Okul İdaresi	Emniyet Müdürlüğü
5	İnternet Cafe/Kahve/Oyun mekanı sahiplerinin şiddet ve kaynakları konusunda bilgilendirilmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
6	Okul kütüphanesi/ Bilgi teknoloji sınıflarının ve spor salonlarının açık tutularak öğrencilerin yararlanmasının sağlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
7	Ders dışı egzersiz çalışmalarının (spor,satranç/tiyatro/koro vb) planlanması ve yapılması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
8	Okul çevresi güvenliğinin sağlanması için işbirliği çalışmaları	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	Emniyet Müdürlüğü
9	Okul içi güvenliğinin sağlanması için önlemlerin alınması. (Okul içi kameraların kullanılması)	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
10	Okulun zaman zaman emniyet birimlerince ziyaret edilmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	Emniyet Müdürlüğü
11	Okul çevresinde tehdit oluşturabilecek olay, durum ve kişilerle ilgili olarak emniyet birimleri ile iletişime geçmek	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	Emniyet Müdürlüğü
12	Okul giriş çıkışlarının daha etkin kontrol edilmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
13	...			
14	...			
15	...			

.....ANAOKULU/ İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI LMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 5: AİLE

AMAÇ: EĞİTİM ORTAMINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI LMASINDA AİLENİN KATKISININ ARTTIRILMASI

GEREKÇE: Şiddet, büyük ölçüde öğrenilmiş bir davranıştır. Çocuğun dünyaya geldiğinde karşılaştığı ilk sosyalizasyon alanı aile ortamıdır. Aile içinde öğrenilen davranış, tutum ve yaklaşımların büyük bir çoğunluğu eğitim ortamına taşınmaktadır. Çocuğun eğitim ortamı, çevresindeki toplum ve aileden soyutlanması mümkün olmadığından şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bütünlüklü bir yaklaşım esas alınmalıdır. Okul ortamı ve çevresinin şiddetten arındırılması sadece eğitim ortamlarında alınacak önlemlerle sağlanamaz. Bilinçli aile, çocuğun gözetim ve denetimini daha etkili bir şekilde yerine getirirken çocuğun şiddete yönelmesini engellemeyi ve şiddetten korunmasını da sağlar. Aile ile işbirliğinde sağlanacak başarı, çocuğa, eğitim ortamlarında öğretilen bilginin davranışa dönüşmesi bakımından da yardımcı olacaktır.

STRATEJİLER: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailelerle etkin işbirliğinin sağlanması.

Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailenin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim çalışmalarının sürekli hale getirilmesi.

ÇIKTILAR: Çocuk yetiştirirken şiddeti disiplin aracı olarak kullanmayan aileler

.....
.....

S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamında okul-aile işbirliğinin geliştirilmesi	Ekim 2017	Çalışma Ekibi	
2	Hazırlanan Ana-Baba eğitimlerinin tanıtılması ve ailelerin katılımının teşvik edilmesi	Aralık2017- Mart 2018	Çalışma Ekibi	
3	Madde kullanımı ve önlenmesine yönelik aileleri bilgilendirici broşürler hazırlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
4	Risk faktörleri konulu Ana-Baba eğitim semineri	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
5	Ergenlik dönemi sorunları ve müdahale yöntemleri konularında ailelere yönelik toplantılar düzenleme	Şubat 2018- Mayıs 2018	Rehber Öğretmen	
6	Öğrencilerin yaşlarına göre gelişim özellikleri, sorunlar ve müdahale konularında ailelere yönelik toplantılar düzenleme	Şubat 2018- Mayıs 2018	Rehber Öğretmen	
7	0-18 Aile eğitimi programı uygulamaları	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
8	Kadına şiddeti önleme konusunda veli toplantıları yapılması	Nisan 2018		
9	Yapılacak olan ev ziyaretlerinde velilerin çocukları ve yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirilmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
10	Öğrenci devamsızlıklarının velilere bildirilmesi	Yıl Boyunca	Okul idaresi	

Murat KARADUMAN
Rehberlik Öğretmeni

Halil TUNCER
RAM Rehberlik Bölüm Başkanı

Yılmaz ULGER
Afyonkarahisar RAM Müdürü

Muammer DEMİRCAN
Şube Müdürü

AÇIKLAMALAR

2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Eylem Planı taslağında yer alan kısımlar, 2006/26 No'lu genelgeye göre, her okul tarafından kendi ihtiyaç ve koşulları doğrultusunda yeniden düzenlenecek ve bir örneği Afyonkarahisar Rehberlik Araştırma Merkezine 27 Ekim 2017 tarihine kadar gönderilecektir.

Çalışmalarla ilgili dönem raporları Ocak ve Haziran aylarında hazırlanacaktır. Raporlar, Afyonkarahisar Rehberlik ve Araştırma Merkezi müdürlüğü web sitesinde bulunan online işlemler bölümünden giriş yapılarak oluşturulacaktır.

Bu plan;

- 1) MEB Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı(2006-2011+)
- 2) MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, “Okullarda Şiddetin Önlenmesi” 2006/26 sayılı genelgesi
- 3) MEB 2003/91 sayılı “Çocuk ve Gençlerimizi Risklerden Koruma” Genelgesi
- 4) MEB 2002/11 sayılı Psikososyal Müdahale Hizmetleri Genelgesi
- 5) MEB. 2005/08 Sayılı “Çocuk Hakları Genelgesi”
- 6) MEB. 2005/92 Sayılı “Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi Genelgesi doğrultusunda hazırlanmıştır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.20.02.02/1324
Konu : Okullarda Şiddetin Önlenmesi

24/03/2006

GENELGE NO: 2006/26

İlgi

:

- a) 18.10.1995 tarih ve 2701 sayılı 1995/81 No'lu Genelge,
- b) 10.11.2003 tarih ve 3164 sayılı 2003/91 No'lu Genelge,
- c) 14.10.2005 tarih ve 4344 sayılı 2005/95 No'lu Genelge,
- d) 14.03.2006 tarih ve 3164 sayılı 2006/22 No'lu Genelge.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri eğitimde; bireyler arası farkları gözeterek öğrencilerin; kişisel sorunlarını çözebilmelerine, karşılaştıkları güç durumlarla mücadele edebilmelerine, karar verme becerileri geliştirmelerine, derslerde edinilen yaşantıları ile hayattaki amaçları arasında ilişki kurabilmelerine, kendi niteliklerine uygun program, bölüm ve alanlara yönelmelerine, giderek daha da karmaşık hâle gelen toplum yaşamında, sayıları sürekli artan meslekleri tanımalarına, toplumda kendilerine açık fırsatları görebilmelerine, bunları değerlendirebilmelerine, planlı ve sistemli hareket edebilmelerine yardım eder.

Bu hizmetlerin yürütülmesinde eğitim-öğretim sistemimiz içinde görev alanların sorumluluklarını yerine getirmesi, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında sorunlara **erken müdahale ve özellikle problemin oluşmadan önlenmesine yönelik gelişimsel- önleyici yaklaşım esas alınmalıdır.**

Son günlerde Bakanlığımıza intikal eden bilgilerden, görsel ve yazılı medyada yer alan haberlerden **özellikle okullarımızda şiddet, saldırganlık, zorbalık gibi olayların arttığı anlaşılmaktadır.** Öğrencilerin güven ortamı içinde eğitim kurumlarına devam edebilmelerini sağlamak ve eğitim sisteminden istenilen başarıyı elde edebilmek amacıyla koruyucu ve önleyici çalışmaların önemi artmaktadır.

Bakanlığımızda; eğitim-öğretim daireleri ve ilgili destek birimlerinin katılımıyla sekreteryaya hizmetleri, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmek üzere **bir üst kurul oluşturulacaktır.** Kurul her yıl temmuz ayında toplanarak; Bakanlık merkez birimleri arasında eş güdümü ve merkezî eylem planını hazırlayacaktır. Kamu, özel kurum ve kuruluşlar, görsel ve yazılı medya ile iş birliği ve eşgüdümü sağlayacak, çalışmalarda kullanılacak dokümantasyonu hazırlayarak dağıtımını sağlayacak, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin web tabanlı analiz çalışmalarını planlayacak, personel için gerekli hizmetiçi eğitim faaliyetlerini düzenleyecek, yapılan çalışmaları değerlendirip izleyerek sonuçlarını ilgili kurum ve kuruluşlara ulaştıracaktır.

Merkezî düzeyde yapılacak bu çalışmalar doğrultusunda; okulda şiddet, saldırganlık, zorbalık ve diğer risk faktörlerini önleme ve müdahale hizmetleriyle ilgili aşağıda belirtilen görev ve sorumluluklar Valiliğinizde koordinasyonu sağlanarak yerine getirilecektir.

A. İl Millî Eğitim Müdürlüğü

- 1) İl Millî Eğitim Müdürünün başkanlığında;
- a) Millî Eğitim Müdürlüğünün ilgili müdür yardımcıları ve şube müdürleri,
- b) İlköğretim Müfettişleri Kurulu Başkanı,
- c) Rehberlik ve araştırma merkezi/merkezlerini temsilen bir müdür ve bir rehber öğretmen/psikolojik danışman,
- d) Okulöncesi, ilköğretim, genel ve mesleki-teknik ortaöğretim, çıraklık ve yaygın eğitim okul/kurumlarını temsilen birer okul/kurum müdürü ve birer rehber öğretmen/psikolojik danışmanın

katılımıyla il yürütme kurulu oluşturacaktır.

2) Kurul her yıl şubat ve haziran aylarında ve gerek duyulduğunda toplanarak çalışmalarını izleyerek değerlendirecek ve devamındaki çalışmalar için gerekli tedbirler karara bağlanacaktır.

3) Kurul kararları ve bu doğrultuda yapılacak çalışmalarla ilgili işlemler il millî eğitim müdürlüklerinin özel eğitim ve rehberlik şube müdürlüklerince yürütülecektir.

4) Yerel düzeyde eylem planları hazırlanarak dağıtımı yapılacaktır.

5) Rehberlik ve araştırma merkezleri ile okul/kurumlarda kurulacak ekiplerin görev ve sorumlulukları belirlenecektir.

6) İldeki risk faktörleri belirlenecek ve öncelikli risk faktörlerine ve/veya etkilerine yönelik gerekli tedbirler eylem planında karara bağlanacaktır.

7) Eylem planının geliştirme ve uygulamada, il içinde ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli iş birliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

8) Öğrencileri risklerden koruma, önleme ve müdahale için gerekli rehberlik hizmetlerine ilişkin mahalli hizmet içi eğitim etkinliklerinin düzenlenmesine öncelik verilecek ve sürekliliği sağlanacaktır.

9) İlgi (a) Genelge ile illerde kurulmuş bulunan “İl Eğitim ve Gençlik Komisyonu”nun çalışmalarını daha aktif olarak sürdürebilmesi için gereken tedbirler alınacaktır.

10) Yapılacak çalışmalarda; sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim, kurum ve kuruluşların destekleri sağlanacaktır.

11) Yapılacak olan çalışmalarda araç-gereç, ulaşım ve bütçe ile eğitim ekiplerine personel desteği sağlanacak ve yapılan çalışmalar titizlikle izlenecektir.

12) “Temel Önleme Formatörlük Eğitimi” ile psikososyal koruma, önleme ve müdahale kapsamında daha önce yetiştirilen formatör rehber öğretmen/psikolojik danışmanların, bu eğitimleri almayan psikolojik danışmanların yetiştirilmeleri için yapılacak çalışmalarda etkin olarak görevlendirilmeleri sağlanacaktır.

13) Çalışmalarla ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi ve katkıları sağlanacaktır.

14) Rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı olmayan okul/kurumlar il eylem planında dikkate alınacak ve ilgi (c) Genelge esasları doğrultusunda oluşturulacak ekipler aracılığıyla hizmetin ulaşması sağlanacaktır.

15) İl Eylem planı ve uygulama durumlarını sorun ve önerileri ile birlikte haziran ayının son haftasında, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yazılı olarak ve elektronik ortamda orgm@meb.gov.tr adresine gönderilmesi sağlanacaktır.

B) Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

İl Eylem Planları ve kararları doğrultusunda;

1) Çalışma ekibini oluşturacaktır. Çalışmaların aksamaması için, ihtiyaç duyulan personeli Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirecektir.

2) Hazırlanan “Hayata Sahip Çıkmak, Zorlu Yaşam Şartları ve Etkileri, Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Programları” ile “Temel Önleme Programları”nın yürütülmesinde öğretmenleri destekleyecektir.

3) Çalışma bölgesinde rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı olmayan okul/kurumlara verilecek eğitim çalışmalarının ekipler aracılığıyla ulaşmasını sağlayacaktır.

4) İl Yürütme Kurulunun konu ile ilgili çalışmalarına katılacak, kurul kararlarıyla ilgili sorumluluklarını yerine getirecektir.

5) Öğrencilerin gerektiğinde ilgili sağlık ve sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilmesi ve koruma kararının alınması amacıyla ilgili birimlerle iş birliği yapacaktır.

6) Meslektaş desteği sağlamak amacıyla psikolojik danışmanlar arasında toplantılar düzenleyecektir.

C) Okul/Kurum Müdürlüğü

İl Yürütme Kurul kararları doğrultusunda;

1) Okul/kurum çalışma ekibini oluşturarak, çalışmaların aksamaması için ihtiyaç duyulan personeli Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirecektir.

2) Okul/kurum çalışma ekibinin eylem planını hazırlamasını sağlayacaktır.

3) Okul/kurum personelinin konuyla ilgili görev ve sorumluluklarını tanımlayacak ve duyuracaktır.

4) Okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisi, şube, branş ve zümre öğretmenleri, yönetim, öğrenci

temsilciliği ve okul-aile birliği arasında, eylem planı geliştirme ve uygulamada gerekli koordinasyonu sağlayacaktır.

5) Okul/kurumunda uygulanacak olan eylem planını İl Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderecektir.

6) İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün eş güdümünde sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim, kurum ve kuruluşların destekleri sağlanacaktır.

7) Okul/kurumda ve dışında güvenliği sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alacaktır.

8) İl eylem planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi/rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortamların sağlanması, personelin görevlendirilmesi, toplantıların düzenlenmesi hususlarında her türlü kolaylığı sağlayacaktır.

9) Şiddet, saldırganlık ve zorbalık oluşmasına neden olabilecek risk faktörlerini okuldaki akran ilişkileri ve çevre özelliklerini dikkate alarak belirlemeye çalışacak ve bu faktörleri ve/veya etkilerini en aza indirecek tedbirleri alacaktır. Bu kapsamda;

a) Okul/kurumunda, rehberlik ve psikolojik danışma servisi ve/veya rehberlik araştırma merkezinin desteği ile şiddet, zorbalık, saldırganlık ve diğer risklere karşı, öğrencilerin yaşam becerileri ve başa çıkma becerileri kazanmalarını sağlayacak temel önleme programlarının EK 3'deki temel çerçeveye göre geliştirilip uygulanmasını sağlayacaktır.

b) Okul/kurumunda şiddet, zorbalık ve saldırganlık içeren davranışların öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci, okul-aile, aile-öğrenci arasında kabul edilmeyeceğini kesin ve temel bir anlayış olarak koyacak ve uygulanmasını sağlayacaktır.

c) Yöneticilerin, öğretmenlerin ve diğer personelin şiddet, saldırganlık, zorbalıkla ilgili bilgilendirilmesini ve temel önleme, zorlu yaşam şartlarına yaklaşım, stratejiler ve yönlendirme konularında görüş birliği oluşmasını sağlayacaktır.

d) Eğitim ekiplerinin desteğiyle okul/kurumlarında görevli öğretmenler için bilgilendirme toplantıları düzenleyecektir.

e) Eğitim ekiplerinin desteğiyle öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere risk faktörleri, İnternet, medya, sosyal, kişisel kaynaklı şiddet eğilimleri, nedenleri ve başatma konularında bilgilendirme toplantıları düzenleyecektir.

f) Şiddet, zorbalık ve saldırganlığın sıklıkla ortaya çıktığı; pansiyon, okul/kurum bahçesi, kantin, atölye, laboratuvar, yemekhane, tuvaletler, okul/kurumun eklentileri, okul servis araçlarının bekleme yerlerinde ve yöneticilerin bulunmadığı diğer birimlerde kontrol sağlanacaktır.

g) Öğrencilerin birbirlerine isim taktıklarını, kendi aralarında gruplaşıp bazılarını dışladıklarını, birbirlerine kırıcı davrandıklarını, fiziksel olarak incittiklerini, aileden ve sosyal unsurlardan dolayı olumsuz yaşantılarını tespit ettiğinde, ya da sorunu fark ettiğinde, gecikmeden psikososyal ve eğitsel destek almalarını sağlayacaktır.

h) Şiddete maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrenci, aile ve okul personelinin psikososyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için en kısa sürede yönlendirilmelerini sağlayacaktır.

i) Okul-aile iş birliğini güçlendirerek ebeveynlerin desteğini ve olumlu baş etme becerileri kazanmaları için gerekli tedbirleri alacaktır.

j) Toplam kalite yönetimi kapsamında okul/kurum gelişim ekipleri ile demokrasi eğitimi ve okul meclisleri çalışmalarında risk faktörlerinin de dikkate alınmasını sağlayacaktır.

10) Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinliklerini bütünleştirerek okulunda olumlu psikolojik ortam oluşturulmasını sağlayacaktır.

11) Okul/kurum içinde eylem planı kapsamında yapılan çalışmaları değerlendirerek uygulamada karşılaşılan sorunlar ve önerileriyle Mayıs ayının son haftasında İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderecektir.

D) Rehber Öğretmen / Psikolojik Danışman

1) Eylem planları çerçevesinde rehberlik ve temel önleme programlarını okulda uygulayacak veya uygulanmasında öğretmenlere destek verecek, yönetici, öğretmen ve ailelere yönelik olarak eğitim seminerleri düzenleyerek, bu kapsamda yapılan çalışmaların gerek planlanmasına gerekse de uygulanmasına katılacaktır.

2) Çalışmaların verimli bir şekilde yürütülmesinde okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ve rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak çalışacaktır.

3) Çalışma programları dahilinde ve gerektiğinde sınıf uygulamalarında öğretmenlerle iş birliği yaparak, gereken süpervizyon desteğini sağlayacaktır.

4) Şiddet, saldırganlık ve zorbalığa maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrencilere psikososyal müdahale hizmeti vererek, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesini sağlayacaktır.

5) Meslektaş desteği sağlamak amacıyla düzenlenecek olan toplantılara katılacaktır.

6) Katıldığı çalışmaların raporlaştırılmasında etkin rol alarak, üyesi olduğu ekibe gerekli desteği sağlayacaktır.

E) Öğretmenler

1) Okul/kurum eylem planının oluşturulmasında, uygulanmasında ve raporlaştırılmasında etkin rol alarak okul ekibine gerekli desteği sağlayacaktır.

2) Okul/kurum eylem planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi/rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda yürütülecek programlarda görev alarak, sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirecektir.

3) Okul ve sınıf içinde şiddet, saldırganlık ve zorbalık oluşmasına neden olabilecek risk faktörleriyle ilgili çalışmalarda okul/kurum ekibine yardımcı olacaktır.

4) Sınıfta şiddet, saldırganlık ve zorbalık içeren davranışların öğretmen- öğrenci, öğrenci-öğrenci, okul-aile, aile-öğrenci arasında kabul edilmeyeceğini kesin ve temel bir anlayış olarak koyarak uygulanmasını sağlayacaktır.

5) Öğrencilerinin birbirlerine isim taktıklarını, kendi aralarında gruplaşıp bazılarını dışladıklarını, birbirlerine kırıcı davrandıklarını ya da sözel-fiziksel olarak incittiklerini vb. sorunları tespit ettiğinde, gerekli eğitsel tedbirleri alarak psikososyal destek hizmeti almalarını sağlayacaktır.

6) Şiddete maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrenci ve ailesinin en kısa sürede psikososyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için yönlendirecektir.

7) Ailelerle iş birliğini güçlendirerek çalışmalarda desteğini alacak ve olumlu baş etme becerileri kazanmalarını sağlayacaktır.

8) Öğrencilerin ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan programlar, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor, müzik, çeşitli sanatsal etkinlikler, serbest zaman etkinlikleri, demokrasi eğitimi ve okul meclisleri ile okul gelişim çalışmalarını bütünleştirerek sınıfta olumlu psikolojik ortam oluşturulmasını sağlayacaktır.

Okul/Kurumlarımızda eğitim-öğretimin güven ortamı içinde başarılı olarak yürütülebilmesi için belirlenen görev ve sorumlulukların yerine titizlikle getirilmesi hususunda gereğini önemle rica ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

0312 301 00 00
www.meb.gov.tr

0312 301 00 00
www.meb.gov.tr

0312 301 00 00
www.meb.gov.tr